

Kanada Magyar Újság
 Kanada és az angol birodalom lapjainak legjelentősebb magyar lapja.
 Megjelenik: minden hétfőn
 Előfizetés: évi \$3.00
 Kifizetés: minden hétfőn 3.60
 Szerkesztőség: 296 1/2 Main Street
 Winnipeg, Man.

Kanada Magyar Újság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Újság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Published every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

VOLVI ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. NOVEMBER 9. SZOMBAT

NO. 45. SZAM

THE KINGLESS KINGDOM

BY: JULIAN STREET

Reprinted from the October issue of the "LADIES' HOME JOURNAL" the worlds leading Magazine for Women (CONTINUED)

The Hungarian loves style and show. He is fond of dress, is much concerned with etiquette, and has the card-leaving habit to excess, and if he can possibly hold a single eyeglass in his eye is very likely to wear one without regard to optical deficiencies. No city has a higher percentage of single eyeglasses per capita than Budapest, nor has any city more photographers. People have their pictures taken on the slightest provocation, or on none, and I have been told that in the direst days of post-war poverty the photographers continued to make money.

Popular dances are the fox trot, the Viennese waltz, in which the dancers spin with incredible rapidity, the tango, and the national csárdás, a rural type of dance in which the couples execute various steps, now with arms about each other's waists, now with arms linked, now with hands upon each other's shoulders, the tempo of the gypsy music becoming faster and faster as the dance progresses, creating toward the end an effect of "breathless speed and excitement."

As in most European countries, Hungarian society is formal. Debutantes arriving at a party make a tour of the ballroom, curtsying before each of the elder married women and kissing their hands.

Official life in Budapest is brilliant. The Royal Palace, perched on a hill above the Danube with garden terraces reaching down to the river, is a magnificent structure containing four hundred rooms. Rebuilt in the '80's, it was intended to entice Austro-Hungarian rulers to spend more time in Budapest, but the Habsburg kings have preferred Vienna, and the palace at Budapest has usually stood vacant.

This situation long annoyed the Hungarians. They wished to be loyal to the Habsburgs, but they resented the fact that they were treated as a distinctly junior partner in the Dual Monarchy, and always they have been anxious of the prestige and brilliance of Vienna.

Following the war, Hungary had five months of Bolshevism under Béla Kun, who was captured by the Russians at the beginning of the war, trained by them to preach Bolshevism in his native land, and later sent back to start the movement.

For the absolute failure of Bolshevism in Hungary the world has to thank the stubborn Hungarian peasant. He refused to see the New Light from Russia, or to accept Bolshevik money, or to supply with food the ghetto dwellers who made up the larger part of the Bolshevik party in Budapest.

Driven to desperation by the peasants' stubbornness, the Bolshevik leaders introduced the firing squad and the hangman's noose as instruments of persuasion, but still the peasants refused to traffic with them. Duly they stood their ground and stoically they died. And so, because of them, did the regime of Béla Kun.

(TO BE CONTINUED)

VADÁSZIK A KIRÁLY

Ezelőtt néhány hónappal ugyan kevesen remélhették, hogy V. György angol király egészsége annyira helyreáll, hogy még vadászatra is eljár. A gondos ápolás azonban csodát művelt s a brit birodalom első polgárai többé utolsó napjában már a saját maga által leterített foglyot fogyasztotta el ebédre a sandringhami erődében.

MacDonald visszajön Kanadába?

MacDonald Kanadában való tartózkodásának utolsó napjait a pihenésnek és a régi emlékek felújításának szentelte. Meglátogatta azt a házat, ahol harminc évvel ezelőtt nagyon szerény kerülmények között szállt meg. A hatvankétféves MacDonalddal a gyümölcsös kertben felmászott egy fára, onnan leányának almát rázott le. Este régi ismerősével költötte el egyszerű vacsoráját és elbeszélte leányának, hogy első kanadai utján ott átkesztelt.

Anglia munkáspárti miniszterelnöke, akik a kötelesség a múlt hét elején visszavonult a Szvetszágba, hajózási állása előtt Quebecben igen érdekes és Kanadára nézve megisztelő kijelentéseket tett a tiszteltére megjelent újságírók előtt.

— Irják meg — mondotta R. MacDonald — hogy feltétlenül visszajövök Kanadába, amint körülményeim megengedik. Ezt az országot sohasem fogom elfelejteni, miután itt olyan kellemes napokat töltöttem. Tanasztalatom szerint Kanada áll legközelebb a brit nemzeti ideálhoz az összes dominiumok között. Akárhogy is alakuljon a politikai helyzet Angliában, akár tetszeni fog barátainknak, vagy ellenfeleimnek, hamarosan visszajövök Kanadába, még pedig a Hudson Bay-n keresztül.

Kézimunkakiállítás Winnipegben

A "Magyar Népszövetség" nagy kiállításával kapcsolatos karácsonyi bazárt rendez. Felkérjük az összes magyar nőket, hogy akik részt akarnak venni, küldjék be munkáikat legkésőbb november 18.-ig. Kiállításunk két napig tart: november 21 és 22-én. Érdeklődők irjanak a következő címre: Mrs. Z. Istvánffy 6te: 14 St. Julien Apt. McMillan Ave. Winnipeg Man.

Leégett a walesi herceg tanyája

A Rocky Mountains keleti lejtőin, az albertai Pekisko mellett elterülő Edward Prince Ranch régi lakóháza, melyben az angol trónörökös régebben sokat tartózkodott, október utolsó napján eddig kiderítetlen okból megégett. Szerencsére az elősiető alkalmazottak még idejében észrevették a tüzet és a \$25,000 értékű új épületet megmentették a pusztulás elől.

KANADANAK SZÜKSÉGE VAN A NEMZETISÉGEKRE

KING MINISZTERELNÖK ÓRIASI JELENTŐSÉGGEL BESZÉDET MONDOTT WINNIPEGEN, MELYET A RÁDIÓ ÉS A SAJTÓ KÖZVETÍTÉSÉVEL EGÉSZ KANADÁBAN MEGHALLGATTAK

Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke nyugati körútra alkalmával néhány napot Winnipegben töltött, hogy a préri fővárosának vezető elemeivel is megárgalhasa a politikai problémákat. A miniszterelnök úgy szóról lelkes fogadtatásban részesített a liberális, mint a konzervatív párt részéről. Természetesen tisztelegtek nála a külföldi államok nyugatkanadai képviselői is és itt ki kell emelnünk, hogy King miniszterelnök Schebeck, J. István winnipeg-i konzultáns külhatalgatóján is fogadta, hogy mint a kanadai magyarság igaz barátja legelőbb helyen (közvetlenül az idezsakadt magyarság helyzetéről).

King miniszterelnök mult pénteken jött a nagyközönség előtt is ismertette Kanada politikai célkitűzéseit és nagy meggyugvással vették tudomásul, hogy a nemzeti kérdésben nem az elfogultság, hanem a teljes pártatlanság alapján áll. Ki is emelte beszédében hogy miután a nemzeti ügyek derekasán kivették részük a kanadai honfoglalás hőskorából, valóban megérdemlik, hogy érdemeik megfelelő méltánylásban részesüljenek.

Különösen figyelemreméltó volt a miniszterelnöknek az a megjegyzése, hogy egyenesen Kanada érdeke, hogy az összes bevándorolt nemzetiségek egyesüljenek a közös boldogulást elősegítő testvérség érdekében nemzeti és vallásra való tekintet nélkül. A miniszterelnök ezután hozott szövegben fejtegette Kanada és Anglia, valamint az Egyesült Államok egymáshoz való viszonyát és annak a reményének adott kifejezést, hogy Ramsay MacDonald washingtoni látogatásával Kanada is sokat nyer. Részletesen ismertette az amerikai vámpolitika legújabb kitérőinek Kanadára vonatkozó intézkedéseit melyek habár több szempontból is érzékenyen érintik a Dominion érdekeit, a miniszterelnök szerint végül is nagy eredményben egyáltalán nem fogják megbénítani Kanada külkereskedelmét.

Mondanunk sem kell, hogy a miniszterelnök szavainak kétségelentű hatása lesz még azoknak a helyeknek is, ahol a bevándorolt nemzetiségek még ma sem érthetik kellőképpen megfelelő méltánylásban részesüljenek.

SZÁMÜZTÉK AZ OLÁH KIRÁLYNÉT

LEGUJABB KÁBELJELENTÉSEK MINISZTERELNÖK NYUJTOTTA AT SZERINT MARIA RUMÁN KIRÁLYNÉ, AKI KÉNYNET, AKI EGY IDŐBEN A RÉGENS TELEN LESZ EZUTAN IDEGEN ORTANACS TAGJA IS VOLT ÉS AL SZÁGOKBA MEGHÚZÓDNI, ABBAN LANDOAN ARRA TÖREKEDETT, A REMÉNYTELEN TUDATBAN, HOGY MINT AZ ÖSSZELOPKODOTT HOGY SOHA TÖBBE NEM TERHET NAGYRUMAN BIRODALOM VIKTÓR VISSZA RUMANIABA. ARRÓL IS RIAJA, KORLATLANUL KERESZ SUTTOGNAK, HOGY ALLITOLAG TOLVIHESSE URALKODASI HO CAROL VOLT TRONOROKOST, A BORTJAINAK NAGYVILÁGI TERJELENLEGI KISKIRALY APJAT NE VEIT ÖRÖKRE SZÁMÜZTEK. VEZNEK KI A REGENSTANACSBA A REGENSTANACS SZÁMÜZESI A LEGKÖZELEBBI ÖREDEDES ALHATARÓZATAT MAGA MANIU NI-KALMAVAL.

Összeütközött két tehergőzös: hét halott

Október utolsó napján ismét nagy hajószerecsétlenség történt a Nagy Tavakon. Ezúttal a Michigan tó nyelte el örökre a Senator automobilszállító gőzös hét matrózát, akiket a nagy rettetés erővel ütközött összködben és hóvihárban nem tudtak megtalálni az elősiető mentőhajók. A hivatalos vizsgálat során megállapították, hogy senki sem terhel a felelősség a mennyiben olyan sűrű volt a köd, hogy a Marquette ércszállító hajó kormányosa nem látta a Senatort. A két hajó rettenetes erővel ütközött összködben és hóvihárban nem tudták megtalálni az elősiető mentőhajók. A hivatalos vizsgálat során megállapították, hogy senki sem terhel a felelősség a mennyiben olyan sűrű volt a köd, hogy a Marquette ércszállító hajó kormányosa nem látta a Senatort. A két hajó rettenetes erővel ütközött összködben és hóvihárban nem tudták megtalálni az elősiető mentőhajók.

ÖKLÉVEL ÜTÖTT AGYON EGY SOFFÓRT MIKLÓS OLÁH HERCEG

A jelenlegi régenstanács egyik tagja, Mihály kiskirály nagybátyja, Miklós herceg felindultságában olyan gaztettevetemedett, hogy még a rumániai lapok is eltildólag nyilatkoznak róla. A botrány Bukarest egyik tárnas főuccáján történt, ahol az eszeveszetten száguldozó Miklós herceg autóját nem tudták kikerülni egy másik gépkocsit és megtörtént az összeütközés, melynek folytán mindkét autó megrongálódott. Miklós herceg annyira felháborodott azon, hogy egy közönséges automobil nem tudott idejében elmenekülni az ő hercegi járműve elől, hogy magából kikelve támadt a szerencsétlen sofőrré és öklével annyira összeverte, hogy a szerencsétlen embert kórházba kellett szállítani, ahol néhány órai szenvedés után meghalt. Hogy mekkora volt a felháborodás öhercege ellen, az az angol lapok tudósításából is kiviláglik, a mennyiben megemlítik, hogy a herceg napokig nem mert az utcára kimenni.

Tavasszal indul a Zeppelin az északi sarkra

Eckener kapitány a Graf Zeppelin matrózai közül a pelin tavaszra tervbevevett északi sarki utjával kapcsolatban újságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy ő maga nem vesz részt az expedícióban. A léghajót Lehman kapitány fogja vezetni. Az expedíció költségei ugyan elég nagyok lesznek, az Aeroarktis-társasággal kötött szerződésben azonban a társaság nemcsak bírszert, előre megállapított költségek fedezését vállalta, hanem garanciát vállalt arra nézve is, hogy a később fölmerülő költségek is teljes összegben fedeztetni fogja. Az északsarki utra a bérüket.

HALÁL AZ ITALCSFMPÉSZEKRE!

A mult héten ismét puska és csempészés leküzdésében való revolvvertüz ébresztette fel a közreműködésre, hogy a kanadai városok lakóit. Kü kötelezettséget érez a csempélőn a Erie tó és a Niagara szes ellen meghozandó törvény folyó vizein kergetődztek a felbuktatására. Utóvégre is több nancok a csempészhajókkal, sőt egyet le is szereztek, miután két matrózt megsebesítettek.

Legújabban azt sejtik Keleten hogy a birodalmi kormány legközelebb olyan törvényt fog életbe léptetni, amely teljesen megtiltja bármilyen szesz italnak keletkanadai városok lakóit. Kü kötelezettséget érez a csempélőn a Erie tó és a Niagara szes ellen meghozandó törvény folyó vizein kergetődztek a felbuktatására. Utóvégre is több nancok a csempészhajókkal, sőt egyet le is szereztek, miután két matrózt megsebesítettek.

Mi sem érthetőbb, mint az, hogy a csempészek a szeszgyártást érdekeltségükkel karöltve minden befolyásukat érvényesíteni fogják, hogy a törvénytervezet semmi se legyen, viszont az Egyesült Államok kormányának annyira kifejezetten megkérte a kanadai hatóságokat a szesz-

LEGUJABB HIREK

MONTREALBAN SZÖRNYETHALT két pilóta, akik egy viziréplőgépet próbáltak ki a kormány részére. Az egyenüljűt vezetett vadonj repülőgép ugynevezett "spin"-be került és tekintettel arra, hogy már közel volt a földhöz, a pilóta és a megfigyelő nem tudta kikerülni végzetés.

KIFIZETTE A POOL AZ UTOLSÓ RÉSZLETET a szövetségzetek révén eladott vegyesgabona után. Minden bushel zab után 6 és fél cent, árpa után 2 centet rozs után 7 és fél centet, len után 24 és háromnegyed centet fizettek ki a termelőknek.

EGÉSZ CSALADOT RÖPITETT A LEVEGŐBE egy kis kanna gazolin meggyulladt párja. Reginában történt ez az újabb szerencsétlenség, melynek Mrs. Brough és serdülő lánya estek áldozatul míg a család többi tagja súlyos égési sebeket szenvedett. A szörnyű égési sebekben elhalt lány okozta tulajdonképpen a katasztrófát, miután gazolinna tisztította ruháját a tűzhely közelében.

UJ FRANCIA KORMANY megalakítására Deladier radikális szocialista vezér helyett végül is Tardieu belügyminiszter vállalkozott. Brissel külügyminiszter megtartotta tárcáját annak ellenére, hogy a Young-féle háború kártérítési tervezet és a Rajnavidék kitérését illető "németbarát" javaslata miatt a képviselőházban lezavarták.

MEGTALALTAK AZ ELVESZETT REPÜLŐKET a Winnipegtől kb. 1,500 mérföldre északra levő Cambridge öböl vidékén amint lapzártakor érkezett távirati jelentések is igazolják. Már hétfőn az a hír terjedt el Kanadában, hogy rádió által figyelmeztetett eszkimók rábukkantak McAlpine ezredére és hét mérnök társára, akik immár két hónappal ezelőtt eltűntek a messze északon. A nyolc repülő bányakutató és eszkimók és a Hudson Bay Co. embereinek segítségével menekült meg a halál torkából.

HÁROMSZÁZ EMBERT ÖLT MEG AZ IZZÓ LAVA Középamerikai Guatemala államában a 13,000 láb magas Santa Maria vulkán újabb kitörése folytán. A megrömbült embertömegek eszeveszetten menekültek a Coendes óceán felé a hőpölygő lávafolyam elől, azonban egy részüket még utközben utolérta a rettenetes vég.